

મે-૨૦૨૨
અંક - ૪૭

સંપાદકીય બોર્ડ

- શ્રી એચ.જી. દવે
- શ્રી એસ.જે. મહેતા
- શ્રી એમ.એમ.૬૫૫૨
- શ્રી પી.ટી.પદેરીયા

અનુક્રમણિકા

- * આપણે ડાબા પડાને શું કામ સ્વરૂપ જોઈએ ?
- * હેઠળ બધું જબું.....
- * મા ના આશીર્વાદ
- * "વો પથ્યર થા ઇસલિએ પિઘલ ગયા।"
- * મારી શાણા જી.ટી.હાઇસ્કુલ કોછારા-સંભરણો
- * આવી પરીક્ષા
- * વેકેશનની મોજ
- * ભારત મેં રવિવાર કી છુણી કિસ વ્યક્તિ ને દિલાઈ ?
- * વિચાર મૌકિતકો
- * શાળાની પ્રવૃત્તિઓ

GSECL

અરૂપાદય

તંત્રી સ્થાનેથી

સર્વે જીએમડીસી , જીએસઈસીએલ કર્મચારી ભાઈઓ-બહેનો , શિક્ષકમિત્રો તથા વિદ્યાર્થીઓ સૌને સાદર વંદન “અરુણોદય” મે- ૨૦૨૨ , અંક-૪૭ ને આપ સર્વની સમજ રજુ કરતાં ખૂબ ખૂબ હર્ષની લાગણી અનુભવું છું.

તંત્રી સ્થાનેથી સર્વેને હું આ અરુણોદય અંકમાં આપ દ્રારા કોઈપણ લેખ આપવામાં આવશે તો તે સ્વીકાર્ય રહેશે. જેથી આજના આ ઓનલાઇન જમાનામાં સુંદર લેખો વાંચવા માટે અને લખવા માટે કર્મચારીઓ તથા તેમના આત્મિતો પ્રેરિત થશે અને વધુમાં વધુ લેખો આપણે આ અંકમાં સમાવી શકીશું.

તંત્રી

આપણે ડાબા પડખે શું કરા સ્ફુરું જોઈએ ?

મિતેશકુમાર ઓ.મ. કક્કર
નાયાનિક સિસ્ટમ

આપણા ભારત દેશમાં હજારો વર્ષોથી લોકો આયુર્વેદ માં બતાવ્યા પ્રમાણે નું જીવન જીવતા આવ્યા છીએ. તંદુરસ્ત જીવન જીવવા માટે ની તમામ બાબતો વિશે આયુર્વેદમાં વર્ણન છે. આપણા શરીર માટે ઊંઘ અનિ મહત્વ ધરાવે છે. પૂરતી ઊંઘવા થી શરીર ને ધસારો લાગતો નથી અને શરીર સ્કુર્ટિ વાળું અને તાજું માજું રહે છે.

સુવા અંગે નીચે ના આયુર્વેદિક પંક્તિઓ જુઓ,

” ઊંઘો સુવે અભગયો, ચિત્તો સુવે રોગી,

ડાબે તો સૌ કોઈ સૂયે, જમણે સૂયે જોગી. ”

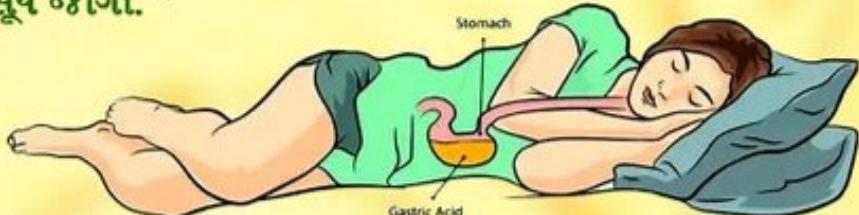
આ પંક્તિ પણ જુઓ

” આંખે ત્રિક્ષણા દાંતે લુણ,

પેટ ન ભરીએ ચારે ખૂણ,

જમી ડાબે પડખે સુવે ,

વૈદ ન તેની નાડી જુઓ”

આમ આયુર્વેદ નું કહેવું છે કે આપણે ડાબા પડખે સૂવું જોઈએ. જમ્યા બાદ અચૂક ડાબે પડખે સૂવું જોઈએ. ડાબા પડખે સુવાથી પેટ નાં પાચન તંત્ર નાં બધા અવયવો આરામથી ખોરાક પચાવવા નું કામ કરે છે. ખાદ્યેલાં ખોરાકનું પૂરતા પ્રમાણમાં અવશોષિત થઈ તંદુરસ્તી જગનવાય રહે છે.

ડાબે પડખે સુવાથી આપણું શ્વસન તંત્ર સારી રીતે કામ કરે છે અને શરીરમાં પૂરતાં પ્રમાણમાં પ્રાણવાયુ ઓક્સિજન મળી રહે છે જેથી આપણે સ્કુર્ટિ નો અનુભવ કરીયે છીએ.

આ સિવાય અગણિત ફાયદા ડાબે પડખે સુવાનાં છે. તો ચાલો આપણે આજથી જ ડાબે પડખે સુવાનું ચાલું કરીએ અને તંદુરસ્ત જીવન જીવીએ.

દુરે બદ્યું ગાયું.....

ડૉ. કલપના પટેલ
ચોરા - e

પાણીને વોટર ભરખી ગયું ,
હુંડીને ચેક ભરખી ગયા ,
દિવાળીને ડિસમ્સ ગળી ગયું ,
કારતકને જન્યુઆરી જલાવી દીધો ,
તિથિ ને તારીખે ટક્કર મારી.....
ખાય ને વાળુ ડીનરની ડીશમાં ગયું.....
આવો ગયું , પધારો ગયું , નમસ્તે ગયું ,
“હાય” અને “હલ્લો” ના હાહકારમાં સ્નેહ ભીના શબ્દો ગયા,
કાકા ગયા , મામા ગયા , માસા અને કુવા ગયા
અને એક “અંકલે” માં એ બધા ગરકાવ થયા.
તહેવાર ગયા , ઉત્સવના વહેવાર ગયા અને
માત્ર Party ને Celebration રહી ગયા.
લાપસી , ખીર ને કંસાર ગયા.... અને
Cake and Cocktail રહી ગયા .
માણસ માંથી માણસાઈ ને સંબંધ ગયા,
ને કામ પૂરતા જ માત્ર Mobile Number રહી ગયા.

મા ના આશીર્વાદ

પી. જી. પ્રજાપત્રી
ઉદ્યોગાધ્યક્ષ શિક્ષક

વિશ્વમાં વંદ્નીય જો કોઈ વ્યક્તિ હોય તો તે છે જનની. ‘જનની ની જોડ સખી નહિ જડે રે લોલ’ . માટે જ કહેવાયું છે કે પુત્ર કુપુત્ર થાય પણ માતા કુમાતા ન થાય. અખૂટ વાત્સલ્યનું ઝરાગું એટલે માં. જીવનના તડકા છાયા વેઠી જે પોતાની જતને ખપાવી દઈ સૌ ના કલ્યાણનો જ વિચાર કરે છે. માં ના આશીર્વાદ જો સાથે હોયતો દુનિયાની તમામ મુશ્કેલીઓ સામે લડી શકાય.

એક મજાનો પ્રસંગ વાગોળીએ. પોતાના દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રવાસ દરમ્યાન ગાંધીજી પોતાના ગળામાં તુલસીની માળા પહેરી રાખતા. તેમના મિત્રોને ખુબ આશ્ચર્ય થતું. એક વખત એક બેરિસ્ટર મિત્ર ગાંધીજીને કહ્યું કે , “તમે આટલા ભણેલા ગણેલા છો તમને આ માળા પહેરવી શોભાસ્પદ લાગતું નથી. માળા પહેરવાથી તમે અંધશ્રદ્ધાળુ લાગો છો. લાવો આ માળા હું તોડી નાખું”.

ગાંધીજીએ કહ્યું , “આ માણા તમે કેવી રીતે તોડી શકો ? આ તો મારી માતાએ આપેલ આશીર્વાદનું સ્વરૂપ છે”. આ માણા હું કદાપિ તોડી ન શકું અને કદાચ જો તે તૂટી પણ જશેતો હું બીજી માણા નહિ પહેલાં. ગાંધીજીની માણા પરની શ્રદ્ધા જોઈ બેરિસ્ટર મિત્રો ચૂપ થઈ ગયા.

કહેવાનું તાત્પર્ય કે મા ના આશીર્વાદની તાકાત અને માણા પરની શ્રદ્ધા આ બંને ની તુલના કરવી અશક્ય છે. પેસાથી બધું ખરીદી શકાય પણ મા ની મમતા નહિ.

સાચું જ કહેવાયું છે કે “જનની જન્મભૂમિ સ્વર્ગાદપિ ગરિયસી.” ‘એક માતા સો શિક્ષકની ગરજ સારે છે.’ મા ની અમી દાણ સદા તેના બાળક પર વરસતી રહે છે.

જનની અને માતૃભૂમિને કોટિ કોટિ વંદન.

“વો પત્થર થા ઇસલિએ પિઘલ ગયા।”

મીરા ને જવ હોશ સંભાલા તો કિસિને કિંજ કિ મૂત્રિ હાથ મેં થમા દિ।

મૂત્રિ પત્થર કી થી, ઉસ મેં ભાવનાએ કહા થી।

મીરા કે હાથોં કે સ્પર્શ સે ઉસમે ભાવનાએ જાગી।

જૈસે જૈસે મીરા બડી હુઈ મૂત્રિ સે એક સંબંધ જુડા,
દિન ઔર રાત મૂત્રિ કે બિના અસંભવ હોને લગા।

સખી, સહેલી બ્યાહુને સસુરાલ ગર્દી, મીરા ભી ગર્દી।

લોગોકે લિએ જો પત્થર થા : વહી મીરા કી જાન થા।

વાકી રિશ્તે વૈસે હી પત્થર થે,

ફિર ભી હર મયોદા નિભાઈ।

પત્થર સે બની મૂર્તિ મીરા કે સાથ હસને ઓર રોને લગી।

કહને કો તો કર્દી સાલ બીત ચુકે હું, મીરા કે પ્યાર ને પત્થર મે ભી પ્રેમ -અંકુર જગા દિયા।

ઇન્સાન જિસકે પાસ દિલ ઓર દિલ મેં ભાવનાએ થી,

મીરા કો મૃત્યુદંડ દે દિયા।

મીરા કે આંસુઓ કી કરુણ પુકાર સુન વો નહીં સહ સકા
પત્થર થા ઇસલિએ પિઘલ ગયા।

ઉસકે પાસ દિલ ઓર દિમાગ કહા થા કિ સોચતા ?

ખુદ હી પિઘલ કર ટૂટ ગયા ઓર મીરા કો અપને અંદર સમા લિયા।

હજારોં ઉદાહરણ હૈ કી સ્ત્રી ને પ્રેમ કિયા ઓર નિભાયા,

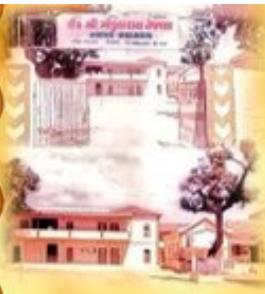
કિન્તુ શ્રી કૃષ્ણ કે અલાવા કોઈ નર નહીં હૈ જિસને સ્ત્રી કે સમ૱પણ કો પત્થર બન કે ભો સ્વીકાર કિયા।

વો પત્થર થા ઇસલિએ પિઘલ ગયા, અગર ઇન્સાન હોતા તો??????

“કાશ્યા”
કાશ્મીરા બિમાંચુ ગોર

મારી શાળા જી.ડી.રામકૃષ્ણ-કોઠારા સંસ્કૃત

દિરિક્ટર સોઢા
સેક્રેટરી ઓફિસર
સાચિવાલય-ગાંધીનગર
(ભૂત્પૂર્વ વિદ્યાર્થી)

એક શેઠને પત્રિયમ કર્યાના સૂક્ષ્મ પ્રદેશમાં શાળા સ્થાપવાનું સ્વર્જ આવ્યું. અમના વારસોએ એ સ્વર્જને સાકાર કરવા સહયોગ આપ્યો અને એ રીતે શેઠ જી.ડી.રામકૃષ્ણશાળાની સ્થાપનાના ઈ.સ. ૧૮૬૫ બીજ રોપાયા. પછી તો આજાદી પછી તબક્કે તબક્કે વિસ્તરીને એ શાળા એક વટવૃક્ષ બની ગઈ. જેના છાંયડામાં આજે કેટલાય પરિવારો પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે આનંદથી જુમી રહ્યા છે!

આ વૃક્ષને વટવૃક્ષ બનાવવામાં માટે હવા, પાણી અને પ્રકાશ અહીંના અસાધારણ શિક્ષકો, દ્યાવાન શ્રેષ્ઠીઓ તથા કોઠારાના નિર્સ્વાર્થ ગામવાસીઓએ આપ્યો. સૌના સહયોગથી સફળતાના શિખરો સર કરનાર એ ગ્રામ્ય શાળામાં એડમિશન મેળવવા પડાપડી થતી.

IIITના ટોપર, આઈ.એ.એસ, વિશ્વ કક્ષાના ઓનિઝનિયરો, સર્જન ડૉક્ટરો, ગેજેટેડ ઓફિસરો, ઉદ્યોગપતિઓ, પર્યાવરણ પ્રેમીઓ, માનવસેવાના બેખધારીઓ, ઉત્કૃષ્ટ કક્ષાના કવિઓ, લેખકો, કલાના સંશોધકો, ધારાસભ્યો, શિક્ષકોના જુમાજે જુમાખા એવા ફ્લો લાગ્યા પછી આ વટવૃક્ષને (જેમના પરિવારો લગભગ નિરસ્તર અથવા ઓછું ભાણેલા હતા) ..જે રાજ્ય-દેશ અને વિશ્વના ખૂણે ખૂણે જી.ડીની સારપની સુગંધ હેલાલી રહ્યા છે.

શિક્ષક કબી સાધારણ નહીં હોતા પ્રલય ઓર નિર્માણ ઉસકી ગોટ મે પલતે હે', ચાણક્યની આ પંક્તિ કેટલી પથાર્થ છે. આ શાળામાં હું જેમની પાસે ભાણ્યો એવા ગુરુજનો સાથેનાં અનુભવો જ્યારે મનપટલ પર તાજ થાય છે અને એમને નતમસ્તક વંદન કરવાનું મન થાય છે

આચાર્ય જાદેજ સાહેબનું ગણિત તો આલા દરજાનું. પણ એમનું જીવન પ્રત્યેનું ગણુંતર એથીય ઊંચુ. મને યાદ છે કે S.S.Cમાં ભાણતો ત્યારે એકવાર મારું માથું દુખવા લાગ્યું. એ મને ભૂજ લઈ ગયા. અને ખબર પડી કે આ આંખોને ચશમાની જરૂર છે. એમને તમામ વ્યવસ્થા કરી અને સારા ચશમા અપાવ્યા. આ વાત કદાચ મારા અભિભાવકોને પણ ખબર નહીં હોય. પછી એ ચશમાથી જીવનને જોવાનો નજરિયો બદલાઈ ગયો! હકારાત્મકતા હડિહડામાં વ્યાપી ગઈ. મારા પેપર બે ત્રણ જગ્યાએથી ચેક કરાવી ઈનપુટ્સ આપતા. હું SSCમાં કેન્દ્રમાં પ્રથમ અને કર્ય જિલ્લામાં બીજા નંબરે પાસ થયો.

સરલાબેન ..જેવું એમનું નામ એટલા જ સરળ હિન્દી અને સંસ્કૃતના શિક્ષક. જો કે મેં હિન્દી નહોતું રાખ્યું પણ એમના પાસેથી ભાણેલા સંસ્કૃતના શ્લોકો આજે ૨૩-૨૮ વર્ષ પછી પણ યાદ છે. એક હાથમાં ચોપડીને બીજો હાથ હવામાં વીજતો રહે અને શ્લોકોનો ગુજરાતી પછી શાળેય વાતાવરણને પ્રકૃતિલિત કરી દે.

અંગ્રેજના શિક્ષકા સ્વ. હર્ષિકાબેનનું સ્મરણ કરતાં આંખ ભીની થઈ જાય છે. બહુ કઢક સ્વભાવના અને વિદ્યાર્થીઓમાં એમનો 'ચુંટીયો' બહુ ફેમશન. એમના ચુંટીયાથી જગૃત થયેલા કેટલાંય વિદ્યાર્થીઓના જીવનમાં આજે જાહોજલાલી હશે! બેનના સમયગાળામાં અંગ્રેજનું પરિણામ હંમેશા સો ટકા રહ્યું. એકપણ વિદ્યાર્થી એ ૧૫ ૨૦ વર્ષમાં અંગ્રેજમાં ફેલ નહીં થયો હોય! એકવાર એ માતાના મઠ ચાલીને ગયા હતા. એમની તબિયત નાજુક રહેતી. સ્વાસ સબંધિત તકલીફોના લીધે.. બેનનો અવાજ નહોતો નીકળતો તોય મહામહેનતે એમને જે ભાણાવવું હતું તે ભાણાવ્યું જ્યાં સુધી એ ઢળી ન પડ્યા ત્યાં સુધી આવી નિષા દીવો થોધીને જોવા નીકળીએ તોય મળશે ખરી આજે?

કાથરોટીયા સાહેબ, ગીતાબેન, કાંતાબેન, મેસરિયાસાહેબ, પટેલ સાહેબ, હેફર સાહેબ, જાલા સાહેબ... એમની આગવી અદાઓથી એમના વિષયને ન્યાય આપતા એ કેમ ભૂલું?

રીટાબેન પાસે મારી નવમાં ધોરણની ચિત્રપોથી આજે પણ સાચવેલી પડી છે. કાથરોટીયા સાહેબ પાસે મારા છ અને ૧૦ ધોરણના ત્રણેણ પેપર અને નોટબુક ! વિદ્યાર્થી રૂપી પંખી તો ભાણીને ઊડી જાય પણ શિક્ષકની પાસે એના સંભારણા આમ સચવાયેલા રહે તો જ્યારે વર્ષો પછી મળીએ તો આંખોમાંથી અશ્વધાર સિવાય શું વહે ? 'હું ચોક્કસ આવીશ આપના ઘરે મારું સંપેતરુ અને આશીર્વાદ લેવા.'

સ્વ. જીતુ હાલાઈ, જીતુ વરસાણી, જીતુ પટેલ, જીતેન્દ્ર જેઠેઝા..., જ્યેશ, મુકેશ, ગિરીષ, યોગેન્દ્રન, રવિન્દ્ર, ભુલભા, મંધરા, ભરત, સંજ્ય, વિશાલ, મંગલસિંહ, તુષાર, ભદ્રવેશ, ભક્તિ, પ્રેક્ષા, ફોરમ....કેટલાય નામો ચક્ષુપટલ પરથી આવીને હદ્યપટલ પર ગજબના ચિત્રો અંકિત કરી જાય છે

અહીં આપેલ ગુરુજ્ઞનો અને મિત્રોની યાદી સંક્રિતિક નાનકડી છે.... બાકી આપ સર્વેનો એમા સમાવેશ છે !

જ.ટી.હાઈસ્ક્યુલ કોઠારામાં આ તા.૧૪ અને ૧૫ એપ્રિલના ગુરુવંદના અને મિત્રમિલનનો એક અનોખો પ્રસંગ ઉજવાઈ ગયો. વર્ષ ઈ.સ ૧૯૬૦થી ૨૦૦૦ સુધી અહીં અધ્યન-અધ્યાપન કરનારાનો મેળો જામ્યો હતો. કોઈ વિદ્યાર્થી પોતાના પ્રપોત્રો સાથે તો કોઈ મારી જેમ એકલવીર... ઉપર્થી લઈને ૭૫ ૮૦ વર્ષ સુધીનાં યાયાવર પંખીઓ. કોઈ નાયરો નદીના વિશાળ પટમાં બે ધડી બેઠાં તો કોઈ વ.ક. નાથા ધાત્રાવયમાં પોતે જે રૂમમાં રહેતા તેમાં. રવિવારની બે કલાકની છુટછાટમાં હોસ્ટેલમાંથી કોઠારાના જે સ્થાનો પર જતા ત્યાં જઈ યાદોને તરોતાજ કરી. આશાપુરા મંદિર, ગઢ, જૈન-મંદિર અને કોઠારાની ગલીઓમાં સૌ જુવાનડોશા સ્મૃતિઓને વાગ્યોળી તરોતાજ થયા. પર્યાવરણ સંરક્ષના પાઠ, સ્વામીજીની ટકોર, ભવ્ય દાંડિયારાશ, પોતે જે વર્જમાં જે પાટલી પર બેસતા એ પર ફરી બેસવું. (પાટલીઓ સંકોચાઈ ગઈ છે !)..... શું લખું ને શું મૂકું ? મનપાંચમના બે દિવસના મેળામાં ભવ્ય ભૂતકાળ સાથે રૂબરૂ થયા પછી એ સૌ પછી ઊડી ગયા પોત પોતાનાં માળામાં....

ગુરુવંદનાના કાર્યક્રમમાં ગરુજ્ઞનોનું સન્માન થયું ત્યારે ભાવસભર દૃવશ્યો જીલાયા. એમાંય વિજ્યાબેન અને સરલાબેનના સન્માન વખતે તો આખુ મંડપ હીબકે ચડ્યું ! આવી ચાહનાવાળા અધ્યાપકોએ પોતાનું સર્વસ્વ ન્યોધાવર કરીને જ.ટી.૧૫ વટવૃક્ષ પર ધીમે તાપે કુણો પકવ્યા છે. એટલે એમાં કુદરતી મીઠાશ છે ! આપણે આજના અભિભાવકો અને અધ્યાપકો કાર્બાઈડથી કેરીઓ પકવવા બેઠા છીએ. એમાં મીઠાશ ઝાંથી આવશે ?

અભૂતપૂર્વ કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા મુંબઈ અને અન્ય જગ્યાએથી આવેલા જ.ટી.ના વિદ્યાર્થીઓ ખાસ કરીને સોમયંદલાઈ જેવા ૭૦ ૭૫ની ઉંમરે પહોંચેલા જુવાનડોસલાઓનો શબ્દોમાં શું આભાર માની શકીએ ? એમની સૌમ્ય છબી અને તરવરાટ સ્મૃતિઓમાં ચીતરી લીધાં છે. ૧૫ ૧૫ દિવસથી આ બે દિવસના કાર્યક્રમને સફળ બનાવવામાં કોઠારામાં ધામા નાખનાર તમામ આયોજકોને વંદન. પોતાની નાળ-માતૃસંસ્થા સાથે ફરીથી જોડાવામાં આપે જે આયોજન કર્યું એ કાબિલેતારીફ છે.

કાર્યક્રમ સંચાલન કરનાર કવિ જગદીશ ગોરાશરમાળાની શૈલીએ ચાર ચાંદ લગાવી દીધા. ખડે પગે રહેનાર શિક્ષકગણ અને સ્વયંસેવકોએ સોનામાં ચુગંધ ભેળવી.

જ.ટી.ની વસંત તો વહેલી જતી રહી. પાનખરમાં મરણ પથારીએ દુસકાં ભરતું એ જાજરમાન જાડમાં ફરી નવી કુંપળો ફુટે, નવપુષ્પોથી ફરી એ સુકાયેલું વિશાળ વૃક્ષ જુમી ઊંઠે એ માટે શું કરી શકાય ? બે દિવસ પરીક્થાની જેમ વીતિ ગયા. અને સુંદર સંભારણાની એ નાજુક ડબ્બી ફાટેલા ખીસ્સામાં સેરવી ગાંધીનગર તરફ પ્રયાણ કર્યું !

દ્વિર મિલેંગે કલ્ભી....
સૌ ને હદ્યથી વંદન

આવી પરીક્ષા

Chanchu Rekhaben J.
Secondary teacher Eng.med.

શિક્ષક છીએ એટલે વિધાર્થીઓના ચહેરા જોઈને એમની મન: સ્થિતિનો વિચાર આવે કારણકે શિક્ષક પણ ક્યારેક વિધાર્થી હતો. ક્યારેક વિધાર્થીઓની વાતો સાંભળીને આપણી વિધાર્થી અવસ્થા યાદ આવી જાય. આઈ - આઈ પિરિયડો, જુદા જુદા વિષયો, વિષયમાં રસ હોય કે ન હોય ભાગવું ફરજીયાત દરેક વિષયના શિક્ષકો અલગ - અલગ પણ ભાગનાર વિધાર્થીઓ એના એ જ . વિષય શિક્ષકો આવેને જાણે બાળકોના મગજ ઉપર પોતાના વિષયનું ફાયરિંગ કરીને નીકળી જાય ,પણ શું થાય આપણી શિક્ષણ પદ્ધતિ જ એવી છે અને એમાંથી પરીક્ષા આવે એટલે તો બાપરે ! પરીક્ષાનું વાવાજોડું જ્યારે આવેને ત્યારે વિધાર્થીઓ એવું વિચારતા હોય કે મમ્મી - પપ્પાને કેવું સારું વાંચવાનું નઈ કે પરીક્ષા નઈ , શિક્ષકોને કેવું સારું ભાગાવવાનું પણ યાદ તો રાખવું નઈ. વિધાર્થી આખા વર્ષ દરમિયાન જે ભાયો એનું મૂલ્યાંકન માત્ર પરીક્ષાના ત્રણ કલાક ઉપર નિર્ભર રાખે. આ ત્રણ કલાક વિધાર્થીનું ભાવિ નક્કી કરે. આ બધું આપણે પણ અનુભવ્યું છે કારણકે આપણે પણ વિધાર્થી હતા. દરેક વિષયને લઈને બાળકોની જે મન:દૃશા હોય છે એને અવિનાશ વ્યાસે પોતાના એક ગીતમાં હળવી રમૂજ શૈલીમાં રજૂ કરીને વિષયના ભારને જાણે હળવો કર્યો છે. જે નીચે પ્રમાણે છે.

આવી પરીક્ષા

આવી પરીક્ષા આવી પરીક્ષા
સુધિર કેરું પાણી કરતી
શિક્ષણમાં ચોરી શીખવતી
સાચી ખોટી ભાગનારાને કરતી એ શિક્ષા.

આવી પરીક્ષા વાંચો ભાઈ વાંચો,
નહિ ખાવાનું, નહિ પીવાનું, નહિ ફરવાનું, નહિ સૂવાનું,
શરીર કેરા સ્વાસ્થ્યના ભોગે મરી મરી જીવવાનું
વાંચો ભાઈ વાંચો.

મધેમટિક્સ

માથાકૂટિયું મેથેમેટિક્સ
પહેલું સપનામાં દેખાયું
ગાળગણતું ગાળગણતું જાણે
દુઃખનો દરિયો લાવ્યું

એ સ્ક્વેર માઈન્સ બી સ્ક્વેર
 વર્તાવીને કાળો કેર
 જવનમાં ખસ (+) થાતાં
 માઈન્સ થાતી સુખની લહેર,
 માથાફૂટિયુ મેથેમેટિક્સ

ઈતિહાસ

પછી પ્રગટ થયો ઈતિહાસ , વર્ષોની કંઈ વીસરી વાતો
 દાઢી રાખી બાબર આવ્યો, રાખી છરી નિજ પાસ ,
 ચાર વર્ષ મેં રાજ કર્યું છે , ભૂલે નહી કોઈ ખાસ્સ ,
 જે ભૂલશે તે ઈતિહાસમાં જરૂર થશે નપાસ.
 મૂછ મરડતો આવ્યો પેલો હુંગર ઉંદર શિવાજી
 કરંડિયામાં ધુપાઈ મેં કેવી રચી બાજી! બોલ્યો શિવાજી.

અંગ્રેજી

આવ્યું આણમોલું અંગ્રેજ !
 ધરમાં સૌના આગ લગાડી
 કરતું ખૂનરીજ
 આવ્યું આણમોલું અંગ્રેજ
 એક પડખે પોઅદ્રી
 ને બીજે પડખે પ્રોજ ,
 પોતાની ભાપા ભૂલાવે
 ગુલાબને કહે રોજ
 એવું આણમોલું અંગ્રેજ.

નીદર ઘેરી આંખડીઓમાં સમાણું લાધ્યું રે સમાણું લાધ્યું
 ભાં રધિર તરસી આવી પરીક્ષા.

વેકેશનની મોજ

કુ. એન.વી. સોરઠીચા
ઉત્ત્ત્રમાદ્યસિક્ષક

વેકેશન શબ્દ સાંભળતા જ જાણે મન પરનો બોજો હળવો થઈ જાય. સતત કામની ઘટમાળ માં પરોવાયેલો દરેક વ્યક્તિ હળવો થવા ઈચ્છાતો હોય છે. આમ તો નિઃદગીની રહ્યતાર એટલી ઝડપી હોય છે કે ધારી વખત વ્યક્તિ ઈચ્છે તો પણ વેકેશનનો આનંદ લઈ શકતી નથી.

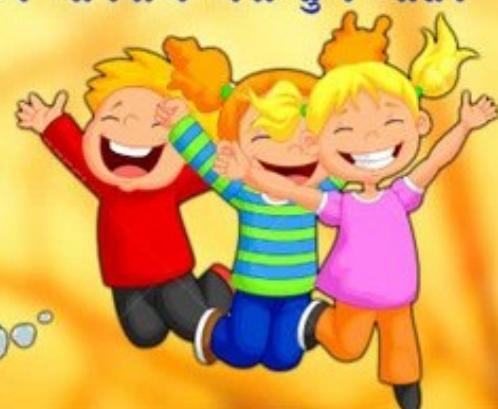
બાળપણમાં જ્યારે શાળામાં દાખલ થયા તે પ્રથમ દિવસથી જ જાણે વેકેશનની પ્રતિક્ષા કરતા હતા. આખું વર્ષ ભાણ્યા પછી ગાડીની સહૃદનું અંતિમ સ્ટેશન એટલે વેકેશન.

શાળામાં શિક્ષક જો બાળકોને મનગમતા વિષય પર નિબંધ લખવાનું કહે તો મોટાભાગના બાળકો વેકેશન પર જ નિબંધ લખે. બીજા બધા વિષયો પર કદાચ લખવામાં ભારેખમ લાગે પણ વેકેશન વિશે લખવામાં ખુદ હળવો કુલ થઈ મોજ થી લખે. “વેકેશન એ વેકેશન બાકી બીજા બધા ટ્રેન વિનાના સ્ટેશન.” બાળપણની રેત પર જ્યારે સમજપણનું પાણી ફરી વળો ત્યારે સમજવું કે આપણે બાળપણને ગુડબાય કહી દીધું છે.

આમ તો વેકેશનનું શિક્ષણ પુસ્તકની બહાર પણ મસ્તકની અંદરનું શિક્ષણ છે. એલાર્મને ગુડમોર્નિંગ કરનારા અને ટીવી ને ગુડબાય કહેનારા આપણે પ્રકૃતિનો સાચો આનંદ માણુંતાં નથી જે ખરેખર ઝડપી યુગની કરુણતા પણ છે.

વેકેશન એ પાછલા વર્ષનું બોનસ અને આગલા વર્ષનું ઓવર ટાઈમ છે. વેકેશનની આતુરતાથી રાહ જોનાર મન ભરીને નિદ્રા માણે છે તો વળી કોઈક નવું શીખવા , જાણવા કે સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિ કરવા માટે વેકેશનને ઉત્તમ સમય ગણે છે. વિધાર્થીઓને વાર્ષિક પરીક્ષાનું છેલ્લું પેપર પૂરું થાય એટલે જાણે ધાત ટળી એવો અહેસાસ થાય છતાં સો વાતની એક વાત કે વેકેશન એટલે એક નિરાંત નો જાણે અહેસાસ. વેકેશન આપણાં સૌ માટે એક અનોખું રિફેશમેન્ટ છે. આગામી વેકેશનને આપણે બધા મનભરી ,આનંદ ઉલ્લાસથી માણીએ અને સુખી નિરામય સ્વાસ્થ્ય ભોગવીએ એવા શુભ આશય સાથે.....

“Happy Journey”

भारत में रविवार की छुट्टी किस व्यक्ति ने दिलाई ?

प्रिया पै. थार्ड
वडी क्षेत्री, अमदाबाद

रविवार की छुट्टी के पीछे उस महान व्यक्ति का क्या मकसद था? जानिए क्या है इसका इतिहास। साथियों, जिस व्यक्ति की वजह से हमें ये छुट्टी हासिल हुयी है, उस महापुरुष का नाम है नारायण मेघाजी लोखंडे। नारायण मेघाजी लोखंडे ये जोतीराव फुलेजी के सत्यशोधक आन्दोलन के कार्यकर्ता थे। और कामगार नेता भी थे। अंग्रेजों के समय में हफ्ते के सातों दिन मजदूरों को काम करना पड़ता था। लेकिन नारायण मेघाजी लोखंडे जी का ये मानना था की, हफ्ते में सात दिन हम अपने परिवार के लिए काम करते हैं। लेकिन जिस समाज की बदौलत हमें नौकरियां मिली हैं, उस समाज की समस्या छुड़ाने के लिए हमें एक दिन छुट्टी मिलनी चाहिए। उसके लिए उन्होंने अंग्रेजों के सामने 1881 में प्रस्ताव रखा। लेकिन अंग्रेज ये प्रस्ताव मानने के लिए तयार नहीं थे। इसलिए आखिरकार नारायण मेघाजी लोखंडे जी को इस Sunday की छुट्टी के लिए 1881 में आन्दोलन करना पड़ा। ये आन्दोलन दिन-ब-दिन बढ़ते गया। लगभग 8 साल ये आन्दोलन चला। आखिरकार 1889 में अंग्रेजों को sunday की छुट्टी को ऐलान करना पड़ा। ये है इतिहास।

क्या हम इसके बारे में जानते हैं ?

अनपढ़ लोगों को छोड़ो, लेकिन क्या पढ़े लिखे लोग भी इस बात को जानते हैं? जहां तक हमारी जानकारी है, पढ़े लिखे लोग भी इस बात को नहीं जानते। अगर जानकारी होती तो sunday के दिन enjoy नहीं करते.... समाज का काम करते.... और अगर समाज का काम ईमानदारी से करते तो समाज में भुखमरी, बेरोजगारी, बलात्कार, गरीबी, लाचारी ये समस्या नहीं होती।

साथियों, इस sunday की छुट्टीपर हमारा हक नहीं है, इसपर समाज का हक है। कोई बात नहीं, आज तक हमें ये मालूम नहीं था लेकिन अगर आज हमें मालूम हुआ है तो आज से हो sunday का ये दिन सामाजिक कार्यों के लिए समर्पित करें !!

विचार मौकियों

ओम. अ. गोवर्धन
माध्यमिक शिक्षक

कर्मना सिद्धांतनुं मार्गदर्शन :- ई छो तो शांतिथी वांचजो. सुंदर ११ वातो समजवा जेवी.

1. भगवान क्यारेय भाग्य नथी लभतां, ज्ञवनना दरेक डगलां पर आपणो विचार, आपणो व्यवहार, आपणु कर्म ज आपणु भाग्य लभे छे

૨. પહેલાંના લોકો લોટ જેવા હતા, લાગણીનું પાણી નાંખી એ તો ભેગા થઈને બંધાઈ જતાં, આજે લોકો રેતી જેવાં છે, ગમે તેટલું લાગણીનું પાણી નાખો તો પણ છૂટા ને છૂટા.
૩. નીતિ સાચી હશે તો નસીબ ક્યારે પણ ખરાબ નહીં થાય,
- બીજો માણસ આપણામા વિશ્વાસ મૂકે એ જ આપણા જીવનની સૌથી મોટી સફળતા છે.
૪. દુઃખ ભોગવનાર વ્યક્તિ આગળ જઈને કદાચ સુખી થઈ શકે છે, પરંતુ દુઃખ આપનાર વ્યક્તિ આગળ જઈને ક્યારેય સુખી થતો નથી.
૫. માણસાઈ દિલમાં હોય છે, હેસિયતમાં નહીં, ઉપરવાળો માત્ર કર્મો જ જુએ છે, વસિયત નહીં.
૬. તમે ગમે તેટલા શતરંજ ના મોટા ખેલાડી હો, પરંતુ સરળ વ્યક્તિ સાથે કરેલ કપટ તમારી બરબાદીના તમામ રસ્તા ખોલી નાખે છે.
૭. પ્રાણ ગયા પછી શરીર સ્મરણાનમાં બળે છે અને સબંધોમાંથી પ્રેમ ગયા પછી માણસ મનોમન બળે છે.
૮. જીવન માં સ્વાર્થ પુરો થઈ ગયા પછી અને શરીરમાંથી શ્વાસ છુટી ગયાં પછી કોઈ કોઈની રાહ જોતું નથી.
૯. જે જોઈએ તે મેળવીને જ જંપવું એ કદાચ સફળ માણસની નિશાની છે, પણ જે મળ્યું હોય એમાં હસતો ચહેરો રાખીને જીવવું એ સુખી માણસની નિશાની છે.
૧૦. ઈશ્વર જ્યારે આપે છે ત્યારે સારું આપે છે અને નથી આપતો ત્યારે વધું સારું મેળવવાનો રસ્તો આપે છે, પણ જ્યારે રાહ જોવડાવે છે...ત્યારે તો સૌથી ઉત્તમ ફળ જજજ આપે છે.
૧૧. આ ચરણ તો માત્ર મંદિર સુધી જ લઈ જઈ શકે, આચરણ તો પરમાત્મા સુધી લઈ જઈ શકે... આપને ઉચિત જણાય તો અન્યને પણ મોકલજો..

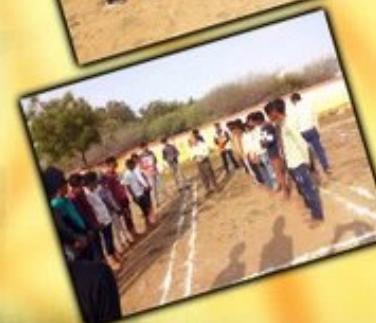
શાળાની પ્રવૃત્તિઓ

રાજ્યોદ્ય તમાકુ નિષેધ કાર્યક્રમ

શાળા કક્ષાએ ૧૨ થી ૧૪ વર્ષના બાળકો માટે સરકારી
દવારા કાપિક-૧૯ રક્ષણ માટે રસીકરણ કાર્યક્રમ

શાળામાં જમાદાર તરીકે ફરજ બજાવતા નથનાબા જાલાની પિદાય

